

La dieta dels monjos

A casa meua, al barri de la Torre, quan jo era menut, cada any ens visitaven almenys una parella de monges i una altra de frares, dins del seu itinerari de recapte. Les mongetes regalaven estampetes i escapularis de la Mare de Déu del Carme, i ma mare les convidava a dinar i els donava alguna pesseta. Els dos frares franciscans, un més vell i un altre més jove, es menjaven pacíficament l'entrepà substanciós que els preparava ma mare, i després ficaven al sarró el nostre donatiu de queviures, inclosa sempre una dotzena d'ous de la nostra modestíssima granja. Era encara una mostra de la vocació mendicant dels fills de sant Francesc: la pobresa evangèlica volia dir també demanar caritat com els pobres, i menjar de les almoines, com els pobres. Costum o pràctica que, segons era fama, assegurava no sols grans beneficis espirituals sinó també una vida frugal, i per tant saludable. És a dir, el contrari d'una altra tradició acreditada, la dels monjos i frares greixosos, panxuts, que s'atipen a taula pantagruèlicament. Com aquells del monestir d'Alcobaça, amb una cuina descomunal on es podien rostir vuit o deu bous alhora, i on un sistema engiyós amb resclosa i canal permet fer saltar els peixos directament des de l'aigua del riu a les paelles, i després l'aigua fresca circula per sota del celler i fa que es mantinga permanentment fresquet: quan el visitant ho contempla, admira més i més la prodigiosa habilitat monàstica. A l'altre costat del món (del món físic i del món religiós), la doctrina budista recomana o imposa als seus monjos que, com els nostres antics franciscans, s'alimenten de les almoines i ofrenes dels fidels. De manera que els monjos de cap afaitat, vestits amb túniques de color safrà que deixen descobert un braç i un muscle, caminen pacíficament pels carrers amb un bol o escudella com a tot equipatge, recipients que el bon poble fidel omplirà amb una ració d'arròs amb verdures o amb peix. Els temps canvien, però, i de la mateixa manera que la frugalitat dels frares franciscans ja no depèn del recapte itinerant (o això supose), la dels monjos budistes comença a córrer gravíssims perills. No perills econò-

Joan Francesc Mira

mics, polítics o espirituals, sinó perills materials. No perills per falta de generositat popular o per pobresa extrema dels creients, sinó perills per excés, segons explica un estudi fet a Sri Lanka: un nombre creixent de monjos budistes contrauen

malalties, com la diabetis, lligades a les ofrenes de menjar amb massa sucre o massa greix.

El progrés, doncs, no sempre és positiu per a la salut, ni la riquesa creixent (riquesa en greix i en sucre) de les dietes als països on sempre s'havia menjat poc i frugalment millora la vida de la població, inclosa la monàstica. Pobres monjos budistes, pobres adolescents, adults o vells, que seguint els enseynaments del Buda accepten piadosament tot allò que els fidels piadosament ofrenen. Fins i tot, com s'ha vist a la ciutat de Colombo, dinars complets de cinc plats i postres. El fet ha esdevingut preocupació nacional, i el ministre de Sanitat, el senyor Maithripal Sirisena, ha advertit que, a causa "de l'observança religiosa (això diu) la major part dels devots ofereixen menjar amb gran contingut de colesterol, i els monjos budistes no tenen més remei que compartir aquests aliments al llarg de l'any". I la situació s'agreuja, afegeix el ministre, "perquè els monjos no practiquen activitats recreatives o exercici físic per eliminar l'excés de pes". Els monjos afirmen que ells no demanen ni trien, i que han d'acceptar allò que els donen. De manera que el govern ha publicat recomanacions especials per als fidels, a manera de menú monàstic (a base de fruita, verdures i arròs) al qual s'haurien d'ajustar els donatius dels creients per evitar que els pobres monjos es posen malalts. La humanitat avança, doncs, pels camins del menjar insalubre, incloses les racions dels monjos místics. I ara que acabem de celebrar el naixement de Jesús amb sopars i dinars sovint monstrosos, em fa l'efecte que si el fundador dels franciscans, el *poverello* d'Assís, haguera imaginat quin seria el futur, no hauria promogut innocentment la tendra festa nadalenca, amb l'estable, la vaca i la mula, que havia d'acabar amb capons, escudella, marisc i torrons, gresca abundant i alcohol.

“Els temps canvien, però, i de la mateixa manera que la frugalitat dels frares franciscans ja no depèn del recapte itinerant (o això supose), la dels monjos budistes comença a córrer gravíssims perills. No perills econòmics, polítics o espirituals, sinó perills materials. No perills per falta de generositat popular o per pobresa extrema dels creients, sinó perills per excés”